

PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA

**Introducció a la
Pedagogia Musical**

ÍNDEX

Justificació Legal	4
Evolució de l'assignatura	6
Introducció	8
Desenvolupament curricular	10
Objectius generals i específics	10
Objectius i Continguts propis (versió original)	10
Competències específiques	11
Interrelació de Competències, Objectius, Continguts i Criteris d'avaluació	12
Avaluació.....	19
Criteris d'avaluació.....	19
Procediments i Instruments d'Avaluació.....	21
Criteris de Qualificació.....	22
Compromís d'honestedat acadèmica i penalitzacions	23
Criteris de recuperació	24
Procediment de recuperació durant el curs	24
Pèrdua de l'avaluació contínua.....	24
Recuperació (prova extraordinària)	24
Modalitat de recuperació per a alumnes amb assignatures pendents.....	25
Criteris de promoció i mínims exigibles.....	25
Metodologia	26
Orientacions Pedagògiques	26
Recursos i Materials	27
Aula Virtual	28
Manual de l'assignatura.....	28
Intel·ligència Artificial	28
Altres Aspectes.....	29

Anticipació de notes.....	29
Mesures de resposta a les Necessitats Educatives Especials	29
TIC i mesures de sensibilització.....	29
Pla de convivència.....	30
Activitats Complementàries i Extraescolars.....	30

Justificació Legal

Introducció a la Pedagogia Musical és una **Optativa de creació pròpia** del **Conservatori Professional de Música Mestre Tàrrrega de Castelló**. Va ser dissenyada pel professor **José Luis Miralles Bono**, qui l'imparteix des del curs 2017/2018. El disseny propi d'assignatures optatives forma part de les competències assignades als Conservatoris Professionals de Música que ja ofereixen i tenen alumnat en totes les assignatures optatives, tal com diu l'article 8 del **Decret 158/2007**:

Els centres podran proposar l'ampliació de l'oferta pel que fa a assignatures optatives i correspondrà a la Conselleria competent en matèria d'educació, l'aprovació d'aquestes assignatures en el marc de les condicions que reglamentàriament s'establisquen.

Així mateix, l'article 39 de l'Ordre 28/2011 concreta la naturalesa i l'esperit que han de seguir totes les assignatures optatives (la negreta és pròpia):

Les assignatures optatives en els cursos cinqué i sisé de les ensenyances professionals de Música i Dansa són una via per a atendre la diversitat des del currículum. Aquestes assignatures hauran de respondre als diferents interessos, motivacions i necessitats de l'alumnat, contribuir a la consecució dels objectius generals de les ensenyances professionals de Música i Dansa, així com preparar l'alumnat per als estudis superiors i l'especialització en el seu futur acadèmic i professional.

Recentment, amb la publicació del **Decret 2/2022**, en l'article 9.6 s'indiquen els **requisits de formació pedagògica** per als docents en **Escoles de Música**, entre els quals es troba precisament cursar aquesta assignatura:

Per a garantir la qualitat de les ensenyances, el professorat ha de disposar de formació pedagògica i didàctica que acredite les seues competències docents, amb una durada mínima equivalent a 60 crèdits. Estaran exemptes d'aquesta exigència les persones graduades en les ensenyances artístiques superiors de l'especialitat de Pedagogia o amb titulació equivalent, les graduades en Magisteri o amb titulació equivalent, les graduades en Pedagogia i Psicopedagogia o amb titulació equivalent, i les que estiguen en possessió de llicenciatura o titulació equivalent que incloga formació pedagògica i didàctica. **Així mateix,**

estaran exemptes les persones que disposen del Títol Professional de Música o de Dansa que puguen acreditar haver cursat assignatures optatives de perfil pedagògic.

Evolució de l'assignatura

L'assignatura d'"Introducció a la Pedagogia Musical", impartida al CPM Mestre Tàrraga de Castelló, ha sigut durant molts anys la primera optativa de formació pedagògica que s'ha impartit als conservatoris professionals de la Comunitat Valenciana. Des del curs 2017/2018 fins a l'actualitat han canviat algunes coses, que a continuació detallarem, per la qual cosa aquesta programació recull tant el projecte inicial que es va presentar per a la seua aprovació com les millores introduïdes des de llavors.

Cal considerar tres esdeveniments per a entendre la introducció de modificacions des de la seua proposta original:

- **Pròpia evolució del camp científic de la pedagogia:** tota disciplina científica està en constant evolució amb el descobriment de noves evidències i canvis de paradigma, per la qual cosa és imperatiu introduir la investigació recent per a proporcionar una experiència educativa actualitzada. A més, el mateix professor de l'assignatura en el 2023 es va doctorar en Educació per la Universitat Jaume I precisament en una tesi que posa de manifest les necessitats concretes de formació dels docents d'Escoles de Música; mostrant el compromís professional amb aquesta disciplina.
- **Requisit de formació pedagògica en Escoles de Música:** L'existència d'aquesta assignatura, anys abans que existira com a requisit per a accedir a la docència en Escoles de Música, demostra l'encert de la proposta inicial. Existeix una falta de formació pedagògica sistèmica que ja comencem a suplir. Al mateix temps que l'administració reconeix finalment que una formació docent és necessària, encara que siga per a treballar en una etapa educativa que no atorga titulacions oficials.
- **Actualització curricular pendent:** Durant el curs 2022/2023 es va estar a punt de legislar una actualització curricular del Decret 158/2007 en què s'incloïa una assignatura optativa de caràcter pedagògic. Encara que el professor d'aquesta assignatura va participar activament en el desenvolupament curricular de la mateixa amb els aprenentatges d'aquests anys impartint aquesta assignatura, finalment la nova legislació no es va decretar. Altres docents van integrar l'esquema curricular esbossat en els esborranys i finalment la van convertir en assignatura de creació pròpia (l'única cosa que permet la legislació vigent) i des

de llavors, més assignatures de caràcter pedagògic s'imparteixen als conservatoris professionals. En el nostre cas, hem decidit mantindre la proposta inicial que vam fer en el curs 2017/2018 (que des de llavors està validada per l'administració) amb les actualitzacions que hem considerat pertinents per a mantindre al dia l'assignatura i preparar als alumnes per al que ella vincula.

Introducció

Aquesta assignatura es vincula tant amb el món de la Universitat (Graus d'Educació Infantil i Primària amb menció d'Educació Musical) com amb els Conservatoris Superiors i la Pedagogia de l'Instrument. A més, un dels objectius finals d'aquesta assignatura és dotar l'alumne d'eines bàsiques de desenvolupament professional com a docent i que acabe el curs amb un gran ventall de recursos pràctics sobre l'ensenyament del seu propi instrument, llestos per a ser utilitzats tant en el seu aprenentatge posterior com a intèrpret, com en un context d'ensenyament-aprenentatge sent professor de música en Escoles de Música o altres àmbits.

La docència és una professió a la qual acaben dedicant-se una gran majoria de músics, almenys durant una època de les seues vides. En concret, a la Comunitat Valenciana, a causa de la nostra àmplia i extensa cultura musical, molts dels alumnes i alumnes que finalitzen els seus estudis d'ensenyances professionals passen a exercir la docència en escoles de música.

Per això, és primordial inserir aquesta assignatura de Pedagogia Musical per tal que puguen adquirir els coneixements teòric-pràctics de didàctica de la música necessaris, saber valorar críticament els materials que ofereix el mercat, així com seqüenciar els aprenentatges en funció de l'edat de l'alumne i dels seus interessos.

Sobretot, els xiquets/es i joves que s'acosten al món de la música tenen dret a rebre una educació de qualitat, amb docents que sàpiguen transmetre'ls tant la seua passió per ella com els seus coneixements. Aquests han de conèixer els mecanismes de la motivació per a l'aprenentatge, així com els grans mètodes desenvolupats al llarg del segle XX que tants èxits han aconseguit, i les investigacions recents en l'àmbit de la Psicologia de la Música.

A més, s'ha de tindre en compte que tant la incorporació de les noves tecnologies a l'educació, amb l'ampli ventall de possibilitats que ofereix (creació, edició, gravació, etc.), com el sorgiment d'una gran diversitat de materials didàctics, fan imprescindible conèixer-los i incloure'ls entre els recursos que es treballen en classe.

D'altra banda, la música és una matèria amb certa complexitat a l'hora de ser impartida, ja que és el llenguatge de les emocions i implica aprendre un nou codi, desxifrar-lo i dominar-lo fins a convertir-lo en art, apreciand-ne el valor estètic. A causa

d'això, és precís preparar un professorat que domine aquesta complexitat i s'adapte a la gran diversitat d'alumnat que es trobarà en les escoles de música i que abasta des dels zero anys fins a la vellesa.

Finalment, assumint que una bona formació en pedagogia musical ha de ser abordada en profunditat en els estudis superiors, és necessari dotar els nostres alumnes d'estudis professionals de coneixements bàsics i imprescindibles per a impartir classes, des de la iniciació musical fins a l'edat adulta. És per això que les competències, objectius, continguts i criteris d'avaluació plantejats en aquest itinerari estan enfocats cap a la pràctica docent, de manera que siguin útils en el dia a dia de les escoles de música valencianes, siga quina siga l'assignatura impartida, i se'ls ha de dotar d'un caràcter eminentment pràctic.

Desenvolupament curricular

Objectius generals i específics

Totes les assignatures de les Ensenyances Professionals han d'aspirar a assolir els objectius generals i específics del currículum (articles 4 i 5 del Decret 158/2007). L'assignatura de Pedagogia Aplicada a la Docència en Escoles de Música es centrarà especialment en els següents:

Generals

- Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
- Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.

Específics

- Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que sorgeixen en la interpretació de la música.
- Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.
- Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents cursos i nivells.
- Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

Objectius i Continguts propis (versió original)

En la versió original de l'assignatura es recullen els següents elements curriculars.

Objectius Propis

- Conèixer les principals teories sobre el desenvolupament musical humà.
- Conèixer les principals corrents educatives musicals.

- Conèixer la realitat laboral de la docència musical.
- Adquirir eines per a la iniciació musical dels xiquets i el seu seguiment i orientació posterior.
- Consolidar hàbits de desenvolupament professional com a docent.
- Aplicar el coneixement científic i les noves tecnologies per a la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Fomentar un esperit crític i reflexiu respecte als diferents usos de l'educació musical en el món contemporani.

Continguts

- Terminologia pedagògic-musical.
- Contextos i èpoques de l'educació musical.
- Concepte i teories sobre el currículum.
- Mètodes actius d'educació musical i noves corrents del s. XX.
- Aprenentatge formal, informal i no formal.
- Noves tecnologies educatives.
- Xarxes formals i informals de docents.
- Les Escoles de Música i els Conservatoris.
- Principis de psicopedagogia i psicologia de la música.
- Necessitats Educatives Especials: alt rendiment i diversitat cognitiva i funcional.
- Altres funcions de l'educació musical.

Competències específiques

Les competències específiques d'una assignatura són un element curricular de la llei orgànica d'educació actual, la transposició de la qual als decrets específics de conservatoris està a l'espera. Així que en aquesta programació s'utilitza el desenvolupament de competències específiques proposat per l'últim esborrany autonòmic al respecte.

Aquesta assignatura es vertebra entorn de 7 competències específiques:

1. **Competència Específica 1.** Conèixer les aportacions i l'evolució de la pedagogia i de la psicologia de la música per a poder aplicar-les en contextos educatius musicals.
2. **Competència Específica 2.** Aplicar els principis bàsics dels diferents mètodes i sistemes d'educació musical.
3. **Competència Específica 3.** Saber dissenyar programacions i unitats didàctiques adaptades a les diferents necessitats de les escoles de música.
4. **Competència Específica 4.** Valorar la importància i els beneficis del treball en equip, sabent desenvolupar la tasca docent de manera cooperativa.
5. **Competència Específica 5.** Saber garantir l'equitat i el respecte a la diversitat en propostes educatives que contemplen aspectes inclusius, igualitaris, globals i comunitaris responent a les necessitats de l'alumnat i la societat.
6. **Competència Específica 6.** Comprendre les diferents funcions de la música, així com els beneficis que proporciona la seua pràctica i aprenentatge.
7. **Competència Específica 7.** Utilitzar eines tecnològiques i digitals per a millorar l'aprenentatge de l'alumnat, la tasca docent i la gestió organitzativa.

Interrelació de Competències, Objectius, Continguts i Criteris d'avaluació

L'apartat actual presenta l'evolució i l'actualització curricular de l'assignatura respecte de la seua versió original. A partir de cada competència específica, s'indica un criteri d'avaluació, els objectius i continguts (sabers bàsics, segons la llei orgànica educativa actual) que s'hi relacionen. Els objectius propis d'una assignatura es mantenen (però vinculats sempre a sabers bàsics) ja que, encara que han desaparegut en el marc normatiu actual, encara no s'ha produït la transposició d'aquest marc al currículum de les ensenyances professionals. Com pot observar-se, tots els elements curriculars que ací es presenten tenen igualment relació amb la proposta original de l'assignatura.

Competència Específica 1:

Conèixer les aportacions i l'evolució de la pedagogia i de la psicologia de la música per a poder aplicar-les en contextos educatius musicals.

Criteri d'Avaluació 1:

Mostrar capacitat per a aplicar les aportacions de la pedagogia i la psicologia de la música en la docència musical.

Objectius

Adquirir terminologia bàsica sobre pedagogia i didàctica de la música.

Conèixer les etapes del desenvolupament humà en la psicologia evolutiva.

Conèixer les principals teories de l'aprenentatge.

Conèixer els mecanismes de la motivació per a l'aprenentatge com a eix vertebrador de l'estil pedagògic que s'adopte.

Desenvolupar estratègies que afavorisquen l'estudi efectiu.

Continguts

Psicologia evolutiva i etapes del desenvolupament humà.

Fonaments de les teories de l'aprenentatge (conductisme, constructivisme, cognitivisme, connectivisme, etc.).

Teoria de les intel·ligències múltiples, intel·ligència emocional i neuroeducació.

La motivació en l'aprenentatge de música: motivació intrínseca i extrínseca, expectatives, metes, atribucions, autoconceptes i fluïdesa (*flow*).

Desenvolupament de l'habilitat musical, estratègies d'estudi, autorregulació i pràctica deliberada.

El paper del professor i la seua interacció amb les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Competència Específica 2:

Aplicar els principis bàsics dels diferents mètodes i sistemes d'educació musical.

Criteri d'Avaluació 2:

Saber aplicar els principis bàsics dels mètodes i sistemes d'educació musical més importants del segle XX i XXI.

Objectius

Conèixer els mètodes d'estimulació musical primerenca (0-7 anys).

Conèixer els principals mètodes d'iniciació a la música dels s.XX i s.XXI.

Conèixer els mètodes d'iniciació a l'aprenentatge de l'instrument.

Conèixer i valorar de manera crítica diferents mètodes editats de llenguatge musical.

Utilitzar tècniques d'improvisació de dificultat progressiva, valorant la seua importància com a element transversal que compleix múltiples funcions a les classes de música.

Conèixer tècniques sobre l'ensenyament-aprenentatge del procés de lectura a primera vista i valorar la importància/eficàcia de la seua pràctica al llarg de tots els estudis.

Ser capaç de liderar una classe de conjunt instrumental i coral.

Continguts

Mètodes d'estimulació musical primerenca: Suzuki, Gordon, Fasolet, etc.

Principals mètodes de Pedagogia Musical Activa: Dalcroze, Kodály, Willems, Orff, Wuytack, Schafer, Paynter, Metodologia IEM, etc.

Mètodes d'iniciació a l'instrument.

Didàctica del llenguatge musical i de cadascuna de les seues parts: ritme, entonació, dictat i teoria.

Diferents formes d'improvisació: música moderna, metodologia IEM, improvisació lliure, etc.

La lectura a vista i el seu procés d'ensenyament-aprenentatge: moviments oculars durant la lectura musical, processos cognitius implicats i creació d'activitats variades per a la seua pràctica i millora.

Metodologies de treball de la classe de conjunt instrumental i coral.

Educació musical per a adults.

Competència Específica 3:

Saber dissenyar programacions i unitats didàctiques adaptades a les diferents necessitats de les escoles de música.

Criteri d'Avaluació 3:

Ser capaç de realitzar programacions i unitats didàctiques de les assignatures presents a les escoles de música.

Objectius

Ser capaç de comprendre el currículum i els seus nivells de concreció, usant-lo com a eina de partida per a l'elaboració de programacions didàctiques.

Saber fer una programació didàctica.

Ser capaç de dissenyar una unitat didàctica.

Ser capaç de realitzar una adequada temporalització i planificació de les activitats, partint dels coneixements previs de l'alumne/a.

Saber dissenyar activitats d'estimulació musical primerenca (0-7 anys).

Conèixer la normativa on es regulen les escoles de música de la Comunitat Valenciana i saber elaborar la programació general anual d'aquests centres.

Saber orientar i preparar l'alumnat de les escoles de música que vulga accedir a ensenyances reglades

Continguts

Sistema educatiu musical valencià i la seua regulació.

Definició i teories del currículum i nivells de concreció.

Aspectes bàsics de la programació didàctica: formulació i desenvolupament de competències, objectius, continguts, criteris i instruments d'avaluació. Activitats curriculars, complementàries i extraescolars. Recursos i materials.

Introducció a una programació didàctica d'estimulació musical primerenca: objectius, continguts, activitats i recursos segons l'edat.

Elaboració d'unitats didàctiques: concepte i parts.

Normativa i documents de centre de les escoles de música de la Comunitat Valenciana.

Estructura i contingut de les proves d'obtenció directa del Certificat d'Ensenyances

Objectius

musicals o obtenir el certificat d'ensenyances elementals.

Continguts

Elementals i de les proves d'ingrés/accedir a les ensenyances reglades musicals.

Competència Específica 4:

Valorar la importància i els beneficis del treball en equip, sabent desenvolupar la tasca docent de manera cooperativa.

Criteri d'Avaluació 4:

Demostrar aptituds per a treballar en un equip docent, com la capacitat de coordinació del treball, de cooperació i de resolució de problemes, entre altres.

Objectius

Aprendre a treballar formant part d'un equip docent, sent capaç de construir un projecte educatiu comú.

Continguts

Associacions professionals (SEM-EE, ISME, FSMCV, AEC, EAS...) i xarxes informals de docents.

El treball en equip col·laboratiu: *brainstorming*, resolució de conflictes, cooperació, repartiment de tasques, intercanvi d'idees...

L'aprenentatge per projectes i coordinació entre assignatures.

Competència Específica 5:

Saber garantir l'equitat i el respecte a la diversitat en propostes educatives que contemplen aspectes inclusius, igualitaris, globals i comunitaris responent a les necessitats de l'alumnat i la societat.

Criteri d'Avaluació 5:

Ser capaç d'aplicar propostes educatives que garantisquen els principis d'equitat i el respecte a la diversitat.

Objectius

Conèixer les necessitats específiques de suport educatiu més comunes (NESE).

Comprendre les funcions del tutor, l'orientació educativa i el concepte d'adaptació curricular.

Continguts

Trastorns del desenvolupament i condicions més prevalents en el sistema educatiu.

Diferències entre exclusió, segregació, integració i inclusió.

Alumnat amb NESE, accessibilitat (física, sensorial, cognitiva, emocional) i tipus de barreres d'accés al currículum (socioeconòmiques, d'infraestructura, actitudinals, organitzatives, sociofamiliars, comunicatives, metodològiques).

Adaptació del currículum, les activitats i la metodologia per a aconseguir la inclusió.

La tutoria i l'orientació acadèmica i professional.

Competència Específica 6:

Comprendre les diferents funcions de la música, així com els beneficis que proporciona la seua pràctica i aprenentatge.

Criteri d'Avaluació 6:

Ser capaç d'identificar les diferents funcions de la música en la nostra societat.

Objectius

Discernir entre les diferents funcions educatives, socials i terapèutiques de la música.

Continguts

Beneficis i diferents funcions de la música.

Musicoteràpia: definició i aplicacions.

Competència Específica 7:

Utilitzar eines tecnològiques i digitals per a millorar l'aprenentatge de l'alumnat, la tasca docent i la gestió organitzativa.

Criteri d'Avaluació 7:

Demostrar destresa amb noves tecnologies necessàries en el dia a dia del docent.

Objectius

Saber emprar eines tecnològiques i digitals en les diverses necessitats del docent/discent.

Continguts

Recursos tecnològics per a la millora i gestió de l'aprenentatge.

Accés *online* a recursos educatius i per a la formació contínua.

Mitjans per a l'aprenentatge híbrid i a distància: avantatges i desavantatges.

Normativa de protecció de dades en menors i privacitat.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- Tot seguit, encara que ja s'han presentat els criteris d'avaluació de l'assignatura relacionats amb les 7 competències, es detallen què es vol avaluar amb cadascun d'ells.

Criteri d'avaluació 1. Mostrar capacitat per a aplicar les aportacions de la pedagogia i la psicologia de la música en la docència musical.

Mitjançant aquest criteri es valora la capacitat per a:

- Demostrar el coneixement de la terminologia bàsica sobre pedagogia en proves escrites o treballs pràctics.
- Aplicar els coneixements sobre la psicologia evolutiva en el desenvolupament d'activitats adaptades a les diferents edats dels alumnes.
- Comprendre les principals teories de l'aprenentatge i exemplificar-ne l'aplicació en l'ensenyament musical.
- Explicar els mecanismes de la motivació i mostrar-ne l'aplicació en l'educació musical.
- Relacionar l'estudi efectiu amb la tutoria i la implicació de la família en la pràctica de l'alumne/a a casa.

Criteri d'avaluació 2. Saber aplicar els principis bàsics dels mètodes i sistemes d'educació musical més importants del segle XX i XXI.

Mitjançant aquest criteri es valora la capacitat per a:

- Desenvolupar activitats d'aprenentatge en la fase de 0 a 7 anys.
- Seleccionar mètodes d'iniciació a l'instrument en funció de l'edat i característiques de l'alumnat.
- Triar mètodes de llenguatge musical justificant-ne l'ús.
- Aplicar tècniques d'improvisació per a l'aprenentatge musical.

- Desenvolupar activitats d'aprenentatge basades en la pràctica de la lectura a primera vista.

Criteri d'avaluació 3. Ser capaç de realitzar programacions i unitats didàctiques de les assignatures presents a les escoles de música.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat de l'alumne per a:

- Definir el concepte de currículum, identificar-ne els nivells de concreció i utilitzar-ne els elements per a saber desenvolupar programacions didàctiques.
- Realitzar programacions didàctiques en funció de l'edat i interessos dels alumnes, així com de les assignatures impartides.
- Planificar activitats didàctiques en els diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge (activitats d'avaluació inicial, de desenvolupament, de reforç, d'ampliació, d'avaluació...).
- Elaborar diferents activitats d'estimulació musical primerenca.
- Demostrar el coneixement sobre la normativa de les escoles de música en la Comunitat Valenciana.
- Orientar i preparar l'alumnat de les escoles de música que desitge accedir a l'ensenyament reglat o a l'obtenció directa del Certificat d'Ensenyances Elementals.

Criteri d'avaluació 4. Demostrar aptituds per a treballar en un equip docent, com la capacitat de coordinació del treball, de cooperació i de resolució de problemes, entre altres.

Mitjançant aquest criteri es valora l'aptitud per a:

- Conèixer i investigar sobre les diferents associacions professionals de docents de música, contrastant i discriminant segons l'àmbit d'aplicació.
- Treballar en equip amb un enfocament positiu, sent capaç de compartir idees i d'arribar a acords, sempre des del respecte.

Criteri d'avaluació 5. Ser capaç d'aplicar propostes educatives que garantisquen els principis d'equitat i el respecte a la diversitat.

Mitjançant aquest criteri es valora la capacitat de l'alumne per a:

- Identificar les característiques més significatives dels diferents trastorns del desenvolupament més prevalents en el sistema educatiu.
- Diferenciar els conceptes d'exclusió, segregació, integració i inclusió.
- Desenvolupar eines que permeten eliminar les barreres d'accés al currículum dels alumnes amb NESE en la realitat diària de l'aula.
- Demostrar coneixement dels diferents nivells d'adaptació curricular i la seua aplicació en les nostres ensenyances.
- Ser capaç d'integrar la funció tutorial com un element fonamental en la tasca del professor-tutor.

Criteri d'avaluació 6. Ser capaç d'identificar les diferents funcions de la música en la nostra societat.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat de l'alumne per a:

- Saber orientar l'alumnat que vulga continuar formant-se en l'àmbit de la música en funció de les seues capacitats i interessos.
- Valorar els beneficis

de la musicoteràpia.

Criteri d'avaluació 7. Demostrar destresa amb noves tecnologies necessàries en el dia a dia del docent.

Mitjançant aquest criteri es valora la capacitat de l'alumne/a per a:

- Emprar recursos tecnològics innovadors per a l'optimització de l'aprenentatge de l'alumnat.
- Aplicar amb capacitat crítica els mitjans més adequats per a un aprenentatge híbrid.

Procediments i Instruments d'Avaluació

Durant totes les sessions es realitzaran diferents activitats (individuals i grupals). La majoria es realitzaran a classe, però altres, de major envergadura o duració, s'enviaran per a realitzar a casa. Algunes d'aquestes activitats seran avaluable, i sempre s'especificarà en cada cas.

Al final de cada trimestre es realitzaran proves orals i/o escrites que tindran com a finalitat comprovar l'adquisició de les competències. En aquestes proves hi haurà algunes activitats de resposta tancada en les quals no es podrà consultar cap material, i altres de resposta oberta en què sí es podran consultar els materials.

L'Aula Virtual inclourà, dins de cada activitat, l'instrument d'avaluació corresponent (escala de valoració, rúbrica, etc.), buscant sempre una avaluació formativa.

Criteris de Qualificació

Totes les activitats avaluable de l'assignatura pertanyeran a una d'aquestes tres categories:

- **A:** activitats del dia a dia de la sessió, a més d'algunes tasques per a casa.
- **B:** activitats per a casa de major envergadura i activitats d'avaluació al final de cada trimestre.
- **C:** activitats de major complexitat i que no seran totes obligatòries per a aconseguir el màxim d'aquesta categoria.

Dins de cada trimestre, la ponderació de les categories es realitza de la manera següent:

- **A: 40%** del total del trimestre.
- **B: 50%** del total del trimestre.
- **C: 10%** del total del trimestre.

De cara a l'avaluació final, el pes dels trimestres es ponderarà de la manera següent:

- **Primer Trimestre: 25%** del total de la nota final.
- **Segon Trimestre: 35%** del total de la nota final.
- **Tercer Trimestre: 40%** del total de la nota final.

No obstant les operacions matemàtiques anteriorment descrites, poden sorgir situacions que, degudament justificades, facen variar lleugerament la nota del trimestre o la final, tant per a pujar-la (com per exemple una malaltia que haja impedit el seguiment d'una part del curs o una participació molt activa i positiva en classe), com per a baixar-la

(comportaments inadequats en classe i faltes de respecte). Aquests canvis no suposaran més de dos punts de la nota, i en cas de faltes de comportament es complementaran amb les mesures disposades en el Pla de convivència i el Reglament de Règim Intern.

El professorat podrà baixar la nota trimestral o final un 20% en cas de mal comportament de l'alumne/a.

Les penalitzacions per realitzar actes de deshonestat acadèmica es descriuen a continuació.

Compromís d'honestat acadèmica i penalitzacions

A part de les mesures antiplagi, antisubstitució i detectores d'IA utilitzades pel professor, s'espera que l'alumnat siga responsable en el seu procés d'aprenentatge.

Qualsevol detecció d'algun dels supòsits següents comportarà penalització:

- Que una activitat no l'haja realitzada l'alumne.
- Que una tasca s'haja realitzat copiant.
- Que s'haja utilitzat la IA més enllà dels usos permesos dins de cada activitat.

A continuació es detallen les diferents penalitzacions possibles:

- Quan es detecte algun d'aquests supòsits en una activitat de la **categoria A**, aquesta activitat comptarà com a 0. En cas de reiteració de la conducta inadequada, tota la **categoria A** quedarà com a 0 durant aquest trimestre.
- Quan es detecte algun d'aquests supòsits en una activitat de la **categoria C**, aquesta categoria quedarà com a 0 en tots els trimestres que resten.
- Quan es detecte algun d'aquests supòsits en una activitat de la **categoria B fora d'examen**, aquesta activitat comptarà com a 0. En cas de reiteració de la conducta inadequada, tota la **categoria A** quedarà com a 0 durant aquest trimestre.
- Quan es detecte algun d'aquests supòsits en una activitat de la **categoria B dins d'examen**, el trimestre quedarà automàticament suspès.

Criteris de recuperació

Procediment de recuperació durant el curs

El treball diari a l'aula, l'observació per part del professor i la interacció constant amb els alumnes ajudaran a que es pugui realitzar una avaluació contínua.

Qualsevol activitat/tasca/examen suspès podrà tornar a realitzar-se, així com treballs en els quals s'haja obtingut una mala nota, sempre que s'hagen lliurat dins del termini corresponent i quede temps disponible per a la seua repetició. En cas que no hi haja temps perquè la nota siga modificada dins del trimestre en curs, s'actualitzarà la nota per al còmput global final.

En els casos en què l'alumnat tinga dificultats per a assistir a l'assignatura durant un període determinat de temps, justificat per altres estudis oficials (com per exemple la realització de pràctiques en algun dels graus d'educació), l'alumnat es posarà en contacte amb el professor per tal de poder fer un seguiment de l'assignatura, sempre que no es produïska la pèrdua de l'avaluació contínua.

Es prestarà una atenció especial als alumnes que tinguen pendent la recuperació d'aquesta assignatura.

Els alumnes repetidors podran realitzar les proves pertinents per a promocionar, quan ho considere oportú el professor corresponent.

Pèrdua de l'avaluació contínua

L'assistència a classe és obligatòria i, per tant, els alumnes que acumulen cinc o més faltes injustificades al llarg del curs, perdran el dret a l'avaluació contínua.

Els alumnes que perden l'avaluació contínua podran realitzar proves similars a les de la recuperació mitjançant proves extraordinàries abans de l'avaluació final ordinària. És responsabilitat de l'alumne posar-se en contacte amb el professor amb suficient antelació per a determinar el dia i l'hora d'aquesta prova.

Recuperació (prova extraordinària)

L'alumnat podrà recuperar l'assignatura pendent mitjançant la realització d'una prova extraordinària amb posterioritat a l'avaluació final ordinària. Aquesta prova de recuperació consistirà en la realització del següent exercici:

- Realitzar un examen teòric-pràctic en el qual es demostraran els coneixements i habilitats de les competències, objectius i continguts de l'assignatura.

Modalitat de recuperació per a alumnes amb assignatures pendents

Si l'alumnat suspèn l'assignatura, el següent curs pot matricular-se en una altra optativa.

L'alumnat que torne a matricular-se en l'assignatura, per tindre-la suspesa, podrà recuperar-la mitjançant la realització d'una prova durant qualsevol dels trimestres. Aquesta prova es configurarà segons les competències de l'assignatura que quedaren per superar el curs anterior.

Criteris de promoció i mínims exigibles

Els mínims exigibles de l'assignatura són la consecució del nivell de domini adequat de totes les competències. Aquest nivell es pot aconseguir de diverses formes, sempre que s'aconsegueixca la qualificació de 5 segons els criteris de qualificació d'aquesta programació.

Metodologia

La metodologia de les classes combina teoria i pràctica de manera interrelacionada per a fomentar un aprenentatge integral i dinàmic mitjançant un sistema híbrid. Cada sessió sol estructurar-se de la següent manera:

1. **Revisió de la Classe Anterior:** Es comença la sessió amb una revisió dels continguts i activitats de la classe anterior, així com les tasques prèvies que s'hagen enviat abans de començar la sessió. Això permet reforçar els coneixements i assegurar la continuïtat de l'aprenentatge.
2. **Exposició per Part del Professor:** El professor presenta els nous conceptes teòrics, proporcionant una base sòlida de coneixements. A partir d'explicacions i altres estímuls (anècdotes, dilemes, textos, imatges, vídeos, etc.), s'intenta sempre partir dels coneixements previs de l'alumnat.
3. **Debat Obert:** Es fomenta un debat obert on els alumnes poden compartir els seus coneixements previs i opinions sobre el tema, enriquint la comprensió a través de la col·laboració i l'intercanvi d'idees.
4. **Activitats Pràctiques:** Els alumnes participen en diverses activitats pràctiques que es desenvolupen tant a l'aula física com a l'aula virtual. Aquestes activitats estan dissenyades per a aplicar els conceptes teòrics apresos i desenvolupar habilitats pràctiques.
5. **Revisió Ràpida de la Sessió:** Al final de la classe, es realitza una revisió ràpida dels continguts i activitats desenvolupades durant la sessió. Això reforça l'aprenentatge i ajuda els alumnes a consolidar el que han après.
6. **Tancament de Tema i Tasques Prèvies:** Per a completar l'aprenentatge de cada sessió, es plantegen una sèrie d'activitats finals per a realitzar a casa, així com unes tasques prèvies per a la següent sessió que introduiran l'alumnat en els continguts del pròxim tema.

Orientacions Pedagògiques

La metodologia utilitzada es basa en un conjunt d'orientacions pedagògiques que guien el procés d'ensenyament-aprenentatge:

1. **Inclusió i Equitat:** Promou la igualtat d'oportunitats i garanteix la inclusió de tots els estudiants, independentment de les seues característiques personals, culturals o socioeconòmiques.
2. **Personalització de l'Aprenentatge:** Fomenta l'adaptació del currículum a les necessitats i ritmes d'aprenentatge de cada alumne, assegurant que es desenvolupen plenament les seues capacitats i potencial.
3. **Formació Integral:** A més dels coneixements acadèmics, es posa l'accent en el desenvolupament d'habilitats socioemocionals, competències digitals i valors ètics i cívics (com el feminisme, l'ecologisme, el postcolonialisme i l'anticapacitisme).
4. **Participació Activa i Aprenentatge Competencial:** L'enfocament competencial busca desenvolupar no només coneixements, sinó també habilitats pràctiques i rellevants per a la vida, especialment mitjançant metodologies actives.
5. **Resposta a les Necessitats Específiques de Suport Educatiu:** S'identifiquen i eliminen barreres per adaptar el currículum als diferents ritmes d'aprenentatge i necessitats de l'alumnat.
6. **Contextualització:** Es contextualitzen els continguts en situacions reals i pràctiques amb les quals els alumnes poden relacionar-se a partir del seu entorn i experiències personals.
7. **Motivació:** Es desenvolupen estratègies per a mantindre i augmentar la motivació dels estudiants al llarg del curs, utilitzant tècniques variades i adaptades als seus interessos.
8. **Treball Autònom:** S'estimula l'autonomia dels estudiants, animant-los a gestionar el seu propi aprenentatge i desenvolupar habilitats d'autoavaluació.
9. **Creativitat i Innovació:** Es promou la creativitat i la innovació en el procés d'ensenyament-aprenentatge, permetent que els estudiants exploren i experimenten amb noves idees.

Recursos i Materials

S'utilitza una metodologia eminentment **BYOD** (*Bring Your Own Device*), on l'alumnat pot portar la seua pròpia tecnologia per al seguiment de la sessió. No es requereix cap

sistema operatiu específic ni un dispositiu concret. Encara que és més còmode realitzar algunes activitats amb una tauleta o ordinador, es podran realitzar sempre totes les activitats amb un telèfon intel·ligent. A més, l'aula disposa d'ordinadors de sobretaula per a qui els vulga utilitzar.

L'ús del telèfon mòbil durant les sessions de l'assignatura estarà supeditat a les activitats pedagògiques en què el professor indique que sí es pot usar.

Aula Virtual

Es disposa d'un Aula Virtual (amb tecnologia Moodle) on es gestionen tots els recursos digitals de l'assignatura. L'Aula Virtual serveix per a:

- Comunicació
- Accés a continguts
- Realització d'activitats
- Seguiment de l'assignatura
- Avaluació i retroalimentació

Manual de l'assignatura

El professor proposa el seu propi manual de l'assignatura (confeccionat a partir de manuals i textos de referència en l'àmbit) que està disponible de forma lliure per a l'alumnat en l'Aula Virtual. Aquest manual és la referència teòrica de l'assignatura, i se'n recomana la lectura, especialment si no s'ha assistit a alguna sessió.

Intel·ligència Artificial

L'assignatura incorpora l'ús d'eines d'Intel·ligència Artificial (IA) amb orientacions concretes per al seu ús, incloent-hi formació i pautes per a emprar la IA de manera ètica i responsable en el context educatiu. Els alumnes podran utilitzar la IA en algunes activitats, sempre que es respecten els límits establits pel professor, assegurant que la IA no suplantarà el treball de l'alumne, sinó que actuarà com una eina complementària.

Altres Aspectes

Anticipació de notes

Segons la normativa vigent, l'alumnat que cursa segon de batxillerat té dret a anticipar la nota del curs per tal de poder complir els terminis acadèmics propis d'aquesta etapa. Si algun alumne d'aquesta assignatura es troba en tal situació, s'adaptarà l'avaluació a aquests requisits, encara que el curs seguirà amb normalitat per a la resta de l'alumnat, amb activitats igualment avaluable.

En els casos d'anticipació de notes, no sempre serà possible la repetició de tasques, treballs o exàmens a causa dels terminis ajustats.

Mesures de resposta a les Necessitats Educatives

Especials

Seguint l'**Ordre 20/2019** que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat, s'identificarà qualsevol barrera d'accés al procés educatiu amb l'objectiu de reduir-la i prendre les mesures oportunes per a superar-la. Cada cas es valorarà individualment, existisca o no informe psicopedagògic.

TIC i mesures de sensibilització

Segons les característiques, condicions i recursos disponibles, s'incorporaran mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i eradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causes d'intolerància, especialment referides a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

Pla de convivència

Es respectaran i promouran els acords i continguts per a la convivència escolar adoptats en el pla de convivència, que quedaran reflectits en el reglament de règim intern del centre.

Activitats Complementàries i Extraescolars

Durant el curs es podran planificar activitats complementàries i extraescolars vinculades curricularment a l'assignatura, especialment durant la setmana cultural, així com segons la programació cultural de la ciutat. Sempre que siga possible, es fomentarà la col·laboració amb altres assignatures i departaments per a la realització d'aquestes activitats.

Altres activitats també podran ser programades pel professorat, sempre sotmeses a l'aprovació de l'òrgan corresponent.